

Statenmededeling

Onderwerp

Contourennota Toekomstbeeld OV 2040

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De landelijke Contouren Toekomstbeeld OV, een belangrijk vervolgdocument in het traject Toekomstbeeld OV 2040, en de betekenis hiervan voor Noord-Brabant.

Datum

5 februari 2019

Documentnummer

GS: 4473200

PS: 4477960

Aanleiding

De provincie Noord-Brabant is een belangrijke partner voor het Rijk bij de uitwerking van het traject Toekomstbeeld Openbaar Vervoer 2040 (TBOV) voor landsdeel Zuid. TBOV is in 2015 gestart om tot een gemeenschappelijke visie op het openbaar vervoer van de toekomst te komen. Het traject heeft eind 2016 geleid tot een gezamenlijke (Rijk, landsdelen, vervoerders en ProRail) onderschreven ambitie voor het toekomstige OV (zie: [Overstappen naar 2040](#)). Daarna hebben de deelnemers gewerkt aan de nadere invulling, de contouren van het TBOV. De contouren geven richting. Verdere uitwerking en nadere concretisering is nodig om te komen tot vervolgkeuzes. Het betreft daarmee een adaptieve stapsgewijze aanpak. Voor onze provincie zijn de contouren gebaseerd op de ontwikkelagenda Spoor, HOV en knooppunten. TBOV komt in de fase dat we, het Rijk en de decentrale overheden, in de komende jaren scherpe keuzes zullen moeten maken. De contourennota vormt hierin een belangrijke tussenstap. Via deze statenmededeling willen wij u informeren over deze contourennota, mede naar aanleiding van [de brief](#) die de Staatssecretaris hierover 6 februari aan de Tweede Kamer heeft verzonden.

Bevoegdheid

Vanuit uw controlerende rol informeren wij u over de inhoud en provinciale betekenis van de contourennota als onderdeel van het traject TBOV.

Kernboodschap

1. De provincie Noord-Brabant onderschrijft de doelen uit de notitie "Contouren Toekomstbeeld OV 2040".

In lijn met de doelstellingen die benoemd zijn in [de ontwikkelagenda Spoor, HOV en knooppunten](#) en de visie 'Gedeelde mobiliteit is maatwerk', stemmen we in met de voorgestelde doelstellingen uit het toekomstbeeld OV 2040. Het is ons gezamenlijk doel om vanuit het OV een bijdrage te leveren aan maatschappelijke opgaven rondom economie, woningbouw en

leefomgeving. Samen streven wij conform de Contouren Toekomstbeeld OV richting 2040 de volgende vijf doelen na:

- Het OV vangt haar deel van de mobiliteitsgroei op, in stedelijk gebied is OV samen met de fiets het belangrijkste vervoermiddel.
- Het klantoordeel in het hele OV gaat naar een 8 gemiddeld.
- De gehele OV-sector is zero emissie en circulair voor 2050.
- Nederland is een koploper in innovatie en vernieuwing van het OV
- We streven – ook met het intensiveren van het OV – naar een voortdurende verbetering van veiligheid en minder hinder voor de omgeving.

Datum

5 februari 2019

Documentnummer

GS: 4473200

PS: 4477960

2. Met onze partners starten wij in 2019 met de regionale uitwerking van de Contouren voor Zuid-Nederland en specifiek Noord-Brabant.

In de contourennotitie hebben we met het Rijk afgesproken een regionale uitwerking voor Brabant te starten. Deze regionale uitwerking actualiseert de uitwerking van de ambities die we in onze ontwikkelagenda Spoor, HOV en knooppunten hebben opgesteld. Het vormt daarmee dus ook een belangrijk uit te werken onderdeel van de adaptieve agenda Gedeelde Mobiliteit. De provincie Noord-Brabant neemt samen met de B5 gemeenten hiertoe het initiatief.

Voor Brabant en Zuid-Nederland zetten we in op de volgende ontwikkelingen:

- het verkorten van reistijden naar de Randstad, via de knooppunten Breda en Eindhoven over de grens verbeteren richting het Europees HSL-netwerk,
- een doorontwikkeling van het HOV in combinatie met aantrekkelijke multimodale knooppunten (innovatief en toekomstbestendig),
- een uitwerking van de bediening in de driehoek Zeeland-West Brabant-Zuidelijke Randstad,
- en een betere afstemming van de goederenrouting ten aanzien van de verdichtingsopgaven (woonbeleid) rond het spoor.

Met de aanpak zetten we in op de uitwerking van de adaptieve agenda voor gedeelde mobiliteit, waarbij we de ruggengraat van het Openbaar Vervoer, via spoor en Bravo-direct laten aanvullen door het fijnmazig vervoer. Met de notitie contouren Toekomstbeeld OV 2040 werken we gezamenlijk met de Brabantstadpartners de keuzes uit waarmee onze Brabantse belangen het best worden gediend. Deze belangen brengen we het komend jaar over het voetlicht bij het Rijk.

3. De regionale uitwerking voor Brabant kent twee aandachtsgebieden: 1) het op orde brengen van de basis van een robuust Ov-systeem op drie niveaus in Brabant en 2) het onderzoeken van de bediening van het Openbaar Vervoer van 2040.

Met de dienstregeling die na de uitvoering van het programma hoogfrequent spoor (PHS) rijdt, is een belangrijke gezet stap in de kwaliteit van het treinvervoer voor de treinreiziger van 2030. Door dit programma rijdt er (deels nu al) vanaf 2026 vier keer per uur een intercity tussen Den Haag en Eindhoven, en zes keer per uur een intercity tussen Amsterdam en Eindhoven. Deze dienstregeling loopt tegen de grenzen van de maximale capaciteit van het spoor in Brabant. Extra treinen passen daarom niet meer en de kans op verstoringen wordt daardoor groot. Het is dus noodzakelijk om richting 2030 de aanpak van de capaciteit op het spoor en veiligheid en hinder voor de omgeving van het spoor aan te pakken. Kortom, de basis moet op orde gemaakt worden. Een Robuust Brabantnet in 2030 is nodig.

Datum

5 februari 2019

Documentnummer

GS: 4473200

PS: 4477960

De basis moet op orde gebracht worden met een samenhangend pakket van maatregelen in het spoor, mobiliteitsknooppunten en het wegennet van circa € 1,5 miljard. Dit pakket levert direct extra capaciteit op. We constateren dat dit een grote positieve bijdrage zal leveren in het oplossen van zwakke plekken in het spoornetwerk, het onderliggende HOV-netwerk, en het wegennet.

1. *Robuust Spoor*

Om verdere groei op het spoor mogelijk te maken, moeten zwakke plekken in het spoor worden aangepakt. Dit betekent de aanleg van vrije kruisingen bij Liempde, Tongelre en Tilburg- Oost, de aanpak van spooreplacement Eindhoven en aanpak van de perron- en transfercapaciteit op 's-Hertogenbosch. Hiermee wordt het netwerk robuust, toekomstbestendig en biedt het ruimte voor een verdere groei op het spoor. Het lost bovendien knelpunten op het spoor op.

2. *Sterk HOV-netwerk, inclusief (multimodale) knooppunten (mobilityhubs)*

De ontbrekende schakel in het spoornetwerk tussen Breda, Gorinchem en Utrecht moet verbeterd worden door het Openbaar Vervoer op de A27-corridor aan te pakken. De openbaarvervoersverbinding met de luchthaven Eindhoven Airport verdient naar de toekomst toe verbeterd te worden. Onderdeel van een HOV-netwerk van de toekomst zijn sterke mobility hubs, zowel het verbeteren van bestaande hubs, als de verkenning naar nieuwe knooppunten. Uw staten hebben met motie M44 aandacht gevraagd voor de verbetering van busstation Neckersspoel als onderdeel van het internationale knooppunt Eindhoven. Een opgave waar de komende jaren forse investeringen van Rijk, provincie en gemeenten voor nodig zijn. De gemeente Eindhoven werkt met Hermes en de Provincie aan oplossingen voor de korte en lange termijn om de knelpunten aan te pakken.

3. *Onderliggend wegennet, inclusief de overwegen*

Naast het verbeteren van het openbaar vervoer willen we ook de veiligheid verbeteren, en het onderliggend wegennet. We werken samen met het Rijk aan de verbetering van de veiligheid van overwegen, via het landelijk verbeterprogramma Overwegen. Brabant

zou in de toekomst geen gelijkvloerse overwegen meer mogen hebben.

Datum

5 februari 2019

Documentnummer

GS: 4473200

PS: 4477960

Consequenties

1. De regionale uitwerking start in februari 2019 en heeft consequenties voor een volgend college.

Met het vaststellen van de notitie "contouren Toekomstbeeld 2040" worden nog geen uitvoeringsgerichte afspraken of maatregelen vastgelegd. Van daadwerkelijke investeringen is nog geen sprake. Het is dus nog onduidelijk welke bijdrage van onze provincie verwacht mag worden. Vanuit het beleid dat in onze ontwikkelagenda SHK is afgesproken, en vanuit onze rol en verantwoordelijkheid coördineren wij de regionale uitwerking. De resultaten van deze uitwerking krijgt een plek in de adaptieve agenda van de uitvoeringsagenda Gedeelde Mobiliteit. Daarnaast zet de provincie, gezamenlijk met de Brabantstadpartners in op een lobby richting het Rijk om het maatregelenpakket onder de aandacht te brengen en draagvlak te creëren voor een aanpak in het kader van TBOV 2040.

Europese en internationale zaken

Niet van toepassing.

Communicatie

Naast de bestuurlijke inzet aan de OV- en spoortafels zetten we in op een lobbytraject en een publiciteitstraject richting media en Tweede Kamerleden in afstemming met de B5-partners.

Vervolg

De resultaten van de regionale uitwerking zullen pas eind 2019, passend binnen het traject TBOV 2040, bekend zijn. Binnen het rijkstraject loopt dit gelijk op met de agendering tijdens de OV- en spoortafels, die doorgaans halfjaarlijks plaatsvinden. Resultaten met consequenties voor ons eigen beleid, worden meegenomen in de uitwerking van de adaptieve agenda Gedeelde Mobiliteit, waarover wij u nader zullen informeren.

Bijlagen

- flyer Lobbyboodschap Brabantstad "Brabant Bereikbaar in 2040"

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

Datum

5 februari 2019

Documentnummer

GS: 4473200

PS: 4477960

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: de heer G.P.C. Mennen, (073) 681 27 98,
gmennen@brabant.nl.

Opdrachtnemer: de heer S.J.A. van Loon, (073) 681 26 34, svloon@brabant.nl.